

Hemelsplein

Over Jacob Walbeeks zoeken naar waarheid

Hemelsplein

Over Jacob Walbeeks zoeken naar waarheid

Novelle

Bram Zoon

© Bram Zoon

Tweede herziene druk oktober 2020

ISBN: 9789464180893

Uitgever: Brave New Books

Eerste druk, juli 2012

Omslag foto: copyright Koninklijke *Eise Eisinga Planetarium*
te Franeker

Portret foto: Michiel Faro © 2018

Website: www.bramzoon.com

Niets uit deze uitgave mag zonder schriftelijke toestemming van Bram Zoon en uitgever worden gekopieerd, gedownload, verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enig andere manier.

Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteur en de uitgever geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten en onvolkomenheden, noch voor de directe of indirecte gevolgen hiervan.

Ieder, die een belangrijk werk onderneemt, dient zichzelf te vergeten.

Etty Hillesum, 1914 - 1943

Dit verhaal speelt zich af in het schemergebied tussen verbeelding en werkelijkheid. Overeenkomsten met personen en/of met gebeurtenissen berusten voornamelijk op toeval en, bij voor de hand liggende aspecten, op de werkelijkheid.

Inhoud

Eerste Hoofdstuk

Het begin 9

Tweede Hoofdstuk

Een groter geheel 24

Derde Hoofdstuk

Afstand en nabijheid 31

Vierde Hoofdstuk

Hemelsplein 42

Vijfde Hoofdstuk

Een hevige storm brak los

Zesde Hoofdstuk

Christa 55

Zevende Hoofdstuk

Zelfonderzoek 65

Achtste Hoofdstuk

De reis 72

Negende Hoofdstuk

Samenloop van toevalligheden 90

Tiende Hoofdstuk

Antiquair van de laatste eer 106

Eerste Hoofdstuk

Het begin

Als jonge vijftiger kampt Jacob Walbeek met een gevoel van leegte. Een gevoel dat hij op geen enkele wijze kan verklaren. Daar, met dit gegeven, opent dit verhaal over een man die zoekt naar waarheid. Vanaf de rand van zijn bed gaat hij terug naar 1954. Het jaar dat de Tour de France start vanuit het Olympisch Stadion te Amsterdam. Jacob is in dat jaar tien en logeert bij zijn Tante Jo. Nu ligt zij op sterven.

Verlangen

Veel te vroeg, lang voordat de wekkerradio ging werd Jacob wakker. Hij sloeg zijn benen over de rand van het bed en peinsde. Na enige tijd kwam hij tot de slotsom dat hij zonder noemenswaardige aanleiding aan een niet langer te ontkennen of weg te drukken, gevoel van onbestemdheid ten prooi was gevallen. Jacob kon zijn situatie op geen enkele wijze verklaren.

Was er iets gebeurd dat hij mogelijk over het hoofd had gezien? Een irritatie, een verdrongen teleurstelling? Misschien vergde hij de afgelopen tijd te veel van zijn krachten en brak hem dit nu op. Zijn aanhoudende lusteloosheid kon wellicht worden verklaard door zijn kortademigheid. Wat anders kon zijn energie zo sluipend doen slinken?

Deze gemoedsgesteldheid kon door niets of niemand worden verklaard of bestreden; vroeger zou hij er met fanatiek rijden van wielervedstrijden wel bovenop zijn gekomen, maar die mogelijkheid was vanwege zijn slechte gezondheid weggevallen.

Nam hij de dingen wel zoals ze waren, speelde zijn karakter hem parten? Of zou alles gewoon overwaaien, zoals andere keren. Hij was er niet gerust op...

Het sterfbed van zijn lievelingstante Jo, had hem bijzonder aangegrepen. De afgelopen dagen had hij bij haar gewaakt. 'Het kan nog wel even duren, gaat u maar naar huis,' zeiden ze in het hospice. Had hij dat maar niet gedaan... Zijn enige neef en nicht zouden het waken overnemen, hij was pas overmorgen weer aan de beurt. Jacob meende dat hij een groter gewicht moest toekennen aan zijn neerslachtige stemming dan aan het onafwendbare einde van Jo, hoe verdrietig dat laatste ook was. Er speelde geen misplaatst egocentrisme, nee, het kwam voort uit het onderscheid tussen voor- en achtergrond.

Zonder dat Jacob het wist, was hij op zoek naar iets dat niet afhankelijk was van afkomst, vooropleiding, de hoogte van bankrekeningen of een vriendin. Dat alles deed er niet toe. Het was geen belemmering om datgene wat hij onbewust zocht, te kunnen vinden. Terugkijkend op zijn leven, kon hij dat alleen maar beamen.

Het voorplein

Jacob mocht drie weken bij tante Jo logeren. Helemaal in het verre, grote Amsterdam. Het was de allereerste keer.

Tante woonde in de Courbetstraat, in een keurige, chique buurt, vlak achter de Stadionweg. Als je die insloeg en je liep nog een tijdje door, dan zag je links het Olympisch Stadion al liggen. Dit stadion oefende meteen, bij de eerste aanblik, een sterke aantrekkingskracht op hem uit. Kwam het door de sombere, bunkerachtige uitstraling van het gebouw? Het leek als je zo kwam aanlopen op een onneembare vesting. Wat gebeurde daar achter die zware, donkere, muren?

Op een zondagmiddag was hij op het voorplein van het stadion met andere jongens aan het knikkeren. Hij merkte het schelle fluitje van de scheidrechter en het rumoer vanaf de tribunes wel op, maar besteedde er geen aandacht aan. Plotseling steeg er een enorm lawaai van duizenden joelende en juichende mensen op uit de geheimzinnige arena. Alsof er een vulkaan uitbarstte. Het leek of de stad secondenlang werd overmeesterd. Het geluid raasde als een orkaan over Oud-Zuid heen. Door haar kracht en hevigheid werd hij volledig overrompeld. Thuisclub Door Wilskracht Sterk had gescoord.

Vanaf die dag was hij met grotere regelmaat op het voorplein te vinden, om een glimp van de kampioenen te kunnen opvangen. Voor het stadion stonden twee indrukwekkende beelden, één van een sportman en één van een vrouw, de laatste met een palmtak in haar hand. Ook stond er op het voorplein de Marathontoren, waarop een bekken was aangebracht. Daarin brandde in 1928 het Olympisch Vuur. Toen hij opgetogen aan tante over de zesenvertig meter hoge toren vertelde, zei ze dat die schotel er bovenop ook wel het asbakje van Amsterdam werd genoemd.